

jeg indlysende, andet vilde være et Rov fra Kirken. Og sikkert var dette ogsaa Meningen, da Lovforslaget oprindelig fremlagdes her i 1902. I dette Lovforslag var Maksimumsgrænsen fastsat til $\frac{1}{15}$ af den personlige Kommuneskat, og det vil vise sig, at dette Beløb gik rigeligt udover, hvad der noget Sted paalignedes. Men i det kirkelige Udvalg tumlede man med dette Tal, ikke fordi man fandt Grænsen for vid, ikke fordi man fandt, at man vilde give Kirken for store Indtægter — det blev intet Sted antydet —, men af Hensyn til nogle teoretiske Betragtninger over, at paa Landet paalignes den personlige Kommuneskat paa forskellig Maade med Hensyn til Fordeling mellem Hartkorn og Indkomst, og man burde derfor gaa til et andet Grundlag, da Ligningen jo fremtidig kunde ske ogsaa til en Landsbykirke. Man havde forskellige Forslag fremme og havnede saa tilsidst i et vist Procentbeløb af den skattepligtige Indkomst, der er fastsat ved Indkomstskatteloven til Staten, idet man fandt, at der her var et fælles Grundlag for By og Land. Man holdt sig til Teorien, men man tog slet ikke Statistikken med ved sine Overvejelser. Man endte med at tage $\frac{1}{10}$ pCt. af nævnte Indkomstbeløb, fordi den københavnske Kirkeligning ved den sidste Lov herom har $\frac{1}{10}$ pCt. af den københavnske Indkomstskat. Men ganske vist blev det ogsaa udtalt, at om Resultatet af denne Procentdel nu ogsaa passede, havde man ikke Materiale til at undersøge; det var noget, det maatte blive Regeringens Sag at undersøge, da den kunde skaffe sig Materialet dertil.

Hvad Undersøgelse der mulig er foretaget, skal jeg ikke udtale mig om. Da Forslaget i Fjor blev forelagt med den nævnte Maksimumsgrænse paa $\frac{1}{10}$ pCt., stod herom kun i Anmærkningerne, at det var den samme Procent som i København, hvilken Motivering ogsaa ogsaa gælder for nærværende Forslag. Selvfølgelig siger en saadan Henvisning slet intet. At $\frac{1}{10}$ pCt. af Indkomstskatten i en By paa en halv Million Indbyggere er tilstrækkelig for den Snes Kirker, den samlede Ligning herinde omfatter, siger jo intet som helst om, hvorvidt en Købstadkirke i en By paa f. Eks. 3,000 Indbyggere kan klare sig med de 6—700 Kr., $\frac{1}{10}$ pCt. af Indkomstskatbeløbet udgør her. Og foretager man nogle Stikprøver, viser det sig, at Maksimumsbeløbet fra det i 1902 foreslaaede, $\frac{1}{15}$ af den personlige Kommuneskat, er ved det nye Forslag nedsat til $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$

heraf. Med $\frac{1}{15}$ af den personlige Kommuneskat vilde der f. Eks. for Vejle fremkomme et Maksimum paa ca. 22,000 Kr., ved den nu foreslaaede Ordning med $\frac{1}{10}$ pCt. vil Maksimum være 5,500 Kr. Ved Kirkeligningen for Vejles to Kirker udgør det, de behøver, og som de nu faar, 10,000 Kr. For Aalborg vil Maksimum efter det tidligere Forslag være 38,000 Kr., nu bliver det nedsat til ved selve Kirkeligningen at udgøre 28,000 Kr. Det er altsaa en mægtig Nedsættelse, og den er fremkommet, synes det, ret uforvarende, uden at det i nogen Grad har været det kirkelige Udvalgs Hensigt at nedsætte det Bidrag, Kirkerne kan kræve, paa en saadan Maade.

Det var det i sidste Samling i dette Ting nedsatte Udvalg, der først søgte at skaffe Oplysning om, hvad dette Tal betød, naar det blev trukket ned paa Jorden og stillet overfor Virkeligheden. De Oplysninger, der herved fremkom, var forbløffende. Halvdelen af Købstadkirkerne maa for Tiden, for at kunne klare sig, udskrive et Bidrag, der er større end den opstillede Maksimumsgrænse, ja indtil 2—3 Gange større. I Aarhus f. Eks. er Bidraget til Kirkerne udskrevet med 44,500 Kr. Dette Lovforslag bestemmer, at der fremtidig kun skal udskrives 20,500 Kr. Det beror udelukkende paa Byraadet, udelukkende paa en Afstemning i Byraadet, hvorfra der ikke er nogen Art af Appel, om Kirkerne skal have mere end de 20,000 Kr., der er fastsatte som et Maksimum. Og giver Byraadet saa ikke sit Samtykke, hvad saa? Til Domkirken paalignes ca. 22,000 Kr. Af disse Penge ska i Renter og Afdrag betales 13,800 Kr. Efter den nu foreslaaede Ordning vil den faa et Bidrag paa noget under 10,000 Kr. Hvad skulde den saa vælge at bruge disse Penge til? Skulde den til sin Laangiver, til hvem den skulde udrede 13,800 Kr., betale de 10,000 Kr. som et Afdrag og saa undlade at afholde alle sine øvrige Udgifter til Lønninger, Oplysning, Opvarmning o. s. v.? Eller skulde den lade disse gaa sin Gang, afholde dem og saa sige til Laangiveren: Jeg ser mig hverken i Stand til at betale Renter eller Afdrag? Og det samme vil finde Sted i en Række Byer. I Aalborg udgør Kirkebidraget 28,300 Kr., det foreslaaede Maksimum er 10,000 Kr. Resten beror udelukkende paa Byraadets Holdning til Sagen. Viborg har et Kirkebidrag paa 6,250 Kr. og Ret til at udskrive 3,000 Kr., og saaledes kunde der fortsættes for over 20 Kirker. Hvad skulde disse Kirker stille